

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кравченка Олега Олеговича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини першої, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України

м. К и ї в
10 вересня 2019 року
№ 242-1(І)/2019

Справа № 3-230/2019(5147/19)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гультая Михайла Мирославовича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича – доповідача,
Колісника Віктора Павловича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кравченка Олега Олеговича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини першої, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Кравченко Олег Олегович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявник) на підставі статті 151¹ Конституції України звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/5147 від 16 серпня 2019 року) визнати приписи пункту 1 частини першої, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс) такими, що не відповідають приписам статті 21, частини третьої статті 22, частини першої статті 24, частини другої статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України.

1.1. Відповідно до припису пункту 1 частини першої статті 389 Кодексу учасники справи, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право оскаржити у касаційному порядку:

„1) рішення суду першої інстанції після апеляційного перегляду справи та постанову суду апеляційної інстанції, крім судових рішень, визначених у частині третій цієї статті“.

1.2. Відповідно до припису пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу не підлягають касаційному оскарженню:

„2) судові рішення у малозначних справах, крім випадків, якщо:

а) касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики;

б) особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до цього Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи;

в) справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу;

г) суд першої інстанції відніс справу до категорії малозначних помилково“.

1.3. Відповідно до припису пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу суддя-доповідач відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо:

„1) касаційну скаргу подано на судове рішення, що не підлягає касаційному оскарженню“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає, що Суворовський районний суд міста Одеси рішенням від 26 березня 2018 року зобов'язав Заявника, який був стороною у справі, відшкодувати на користь позивача матеріальні збитки, спричинені затопленням квартири останнього, моральну шкоду, а також витрати на проведення експертного дослідження.

2.1. Заявник оскаржив рішення Суворовського районного суду міста Одеси від 26 березня 2018 року до Одеського апеляційного суду.

2.2. Одеський апеляційний суд постановою від 15 березня 2019 року апеляційну скаргу Заявника задовольнив частково, рішення Суворовського районного суду міста Одеси від 26 березня 2018 року змінив у частині визначення розміру моральної шкоди.

2.3. Заявник звернувся до Верховного Суду з касаційною скаргою на рішення Суворовського районного суду міста Одеси від 26 березня 2018 року та постанову Одеського апеляційного суду від 15 березня 2019 року.

2.4. Верховний Суд ухвалою від 14 травня 2019 року, керуючись приписами статті 129 Конституції України, пункту 1 частини шостої, частини дев'ятої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1

частини другої статті 394 Кодексу, відмовив Заявникові у відкритті касаційного провадження на підставі того, що „касаційну скаргу подано на судові рішення у малозначній справі, що не підлягають касаційному оскарженню“.

3. На думку Заявника, його право на касаційне оскарження судового рішення, „існуюче... на момент виникнення спірних правовідносин“, обмежено „шляхом введення фільтру“ та звужено його зміст внаслідок внесення змін до статті 129 Конституції України Законом України „Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)“ від 2 червня 2016 року № 1401–VIII та ухвалення Закону України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII (далі – Закон № 2147–VIII).

3.1. Заявник стверджує, що внаслідок застосування в остаточному судовому рішенні в його справі приписів пункту 1 частини першої, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу в редакції Закону № 2147–VIII „порушуються гарантовані Конституцією України права людини, а саме: принцип рівності усіх громадян перед законом та рівності усіх людей у правах (ч. 1 ст. 21, ч. 1 ст. 24); недопустимість звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів (ч. 3 ст. 22); право на справедливий суд (ч. 2 ст. 55) в тому числі гарантоване право на касаційне оскарження судового рішення (п. 8 ч. 2 ст. 129)“.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

4.1. Зміст остаточного судового рішення у справі Заявника – ухвали Верховного Суду від 14 травня 2019 року – свідчить про те, що у ньому не застосовано припис пункту 1 частини першої статті 389 Кодексу. Отже, в цій частині конституційна скарга не відповідає вимогам частини першої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

4.2. Заявник просить визнати приписи пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу такими, що не відповідають, зокрема, приписові пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України.

У зв'язку з цим Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України зазначає, що Конституцією України не передбачено право особи на касаційне оскарження усіх без винятку судових рішень. Згідно з приписом пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України право на касаційне оскарження судового рішення забезпечується у визначених законом випадках. Отже, відповідно до Конституції України питання визначення випадків касаційного оскарження судового рішення віднесено до повноважень Верховної Ради України.

4.3. Стверджуючи про невідповідність приписів пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу приписам статті 21, частини третьої статті 22, частини першої статті 24, частини другої статті 55 Конституції України, Заявник обмежується цитуванням цих приписів Конституції України, а також приписів Кодексу щодо права на касаційне оскарження судових рішень у чинній редакції та редакції, яка діяла до ухвалення Закону № 2147–VIII.

Отже, зміст конституційної скарги вказує на те, що в ній фактично висловлено незгоду суб'єкта права на конституційну скаргу з тим, як законодавець врегулював порядок касаційного оскарження судових рішень у малозначних справах. Зазначене не може вважатись обґрунтуванням тверджень

щодо неконституційності оспорених приписів Кодексу в контексті вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кравченка Олега Олеговича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини першої, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**